

Til

Olje - og energidepartementet

Angående avslag på konsesjonssøknad
Strindelva kraftverk i Snåsa kommune.

Refnr.: 201305802-26 Arkiv: 321

Klage på avslag

fra

grunneiere

Bjørn Styrkår Østvik og Åshild Monica Ovesen
Sørsivegen 1866
7760 SNÅSA
E – mail: bstyrka@frisurf.no

Konsesjonssøknad til Strindelva kraftverk , Snåsa. fra NordVest Energi AS .

(alle uthevinger er gjort av underskrivne)

NVE – vedtak 6. des 2018 - Avslag med følgende begrunnelse:

NVE mener at kriteriene i vannressursloven § 25; «*Konsesjon kan bare gis hvis fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørfeltet*», ikke er oppfylt. NVE gir ikke tillatelse etter vannressursloven § 8 for bygging av Strindelva kraftverk.»

Grunneier mener derimot at fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørsfeltet og påklager med dette NVE sin avgjørelse utfra følgende:

Lokale og regionale folkevalgte er av samme oppfatning som grunneier og de grunngir dette utfra overordna politiske føringer.

Snåsa kommune anbefaler at det gis konsesjon

1. Snåsa kommune anser den **samfunnsmessige nytten som klart større** enn de mulige **natur –og miljømessige ulempene** av den omsøkte utbyggingen
2. Det er tatt høyde for at anlegget vurderes **ikke å være i strid med kommuneplanens arealdel.**
3. Snåsa kommune er ikke kjent med andre forhold i sammenhengen enn de som er omtalt i vurderingen og som ellers er omtalt og vurdert i søknaden. En forutsetter at reindriftsinteressene og andre berørte interesser er høringsparter i saken.
4. Den planlagte **vegen opp til Bjørtjønnå bør få sin godkjennelse som en del av kraftverket.**

Videre som grunnlag for vedtaket:

Fornybar og miljøvennlig kraftproduksjon og sikkerhet er en prioritert samfunnsinteresse som anlegget kan gi et bidrag til.

Snåsa kommune har i kommuneplanens arealdel lagt ut vassdraget til LNFK, LNF område med mulighet for ervervsbebyggelse (mikroog minikraftverk).

I kommuneplanen sies det også:

Kommunens grunnholdning er at når tillatelse til utbygging av kraftanlegg er gitt etter vannressursloven, skal den kommunale behandlingen være enkel og rask.

Fylkesrådet i NTrøndelag anbefaler at det gis konsesjon til Strindelva kraftverk. Vedtak sitat:

Strindelva kraftverk framstår som mindre konfliktfylt prosjekt. Det gir et større bidrag til produksjon av elektrisk kraft og bør prioriteres i forhold til samlet belastning. Det er

også positivt at tiltaket kan **bidra med synergieffekter i et verdiskapingsperspektiv i en distriktskommune.**

Fylkesmannens (Fm) nei til utbygging:

Fylkesmannen bekrefter at det ikke er miljømessige forhold som er til hinder for utbygging av Strindelva.

Til tross for dette er Fylkesmannen mot utbygging. Fylkesmannen begrunner sin motstand med to forhold:

1. Fossefall. Elva har et fall på 150 høydemeter over en lengde på ca. 2 km og dette er midtnorges "lengste fossefall".

2. Ulempe for Reindriftsnæringa.

Reindriftsnæringa hevder utbygginga vil være til **hinder for utøvelse av næringa** og at tiltaket må konsekvensutredes mhp tamreindrift. **Fylkesmannen (Fm) benytter næringa sin holdning som argument for å gå mot utbygging.** Fm er således enig med Reindriftsnæringa. De mener at den planlagte utbyggingen vil være til så stort hinder og ulempe for reindriftsnæringa at de går mot utbygging av Strindelva kraftverk.

NVE sier nei og er enig med Fylkesmannen i at de **landskapsmessige virkningene** er betydelig større enn hva søker fremstiller. Området er svært skrint og med lite løsmasser. NVE er av den oppfatning at de planlagte inngrepene med tilhørende negative konsekvenser for landskap i denne saken ikke i tilstrekkelig grad kan avbøtes.

NVE mener at et prosjekt med et så **høyt kostnadsnivå** i mindre grad kan bære de negative konsekvensene for reindrift og landskap. Fordelene ved tiltaket i form av en noe regulert årsproduksjon på ca. 13,4 GWh/år veier etter vårt syn ikke i tilstrekkelig grad opp for disse ulempene.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Strindelva kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt. NVE avslår søknaden om bygging av Strindelva kraftverk.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her. Som følge av NVEs avslag har det heller ikke vært holdt innsigelsesmøte med fylkesmannen i denne saken.

Begrunnelse for vedtaket er gitt iKNV-notat nr.: 8/2018

Det er primært virkninger for reindrift og påvirkning på landskap som har vært av avgjørende betydning for vårt avslag. Høye utbyggingskostnader har også vært tillagt vekt.

Grunneiers kommentarer til FM og NVE sin beslutning

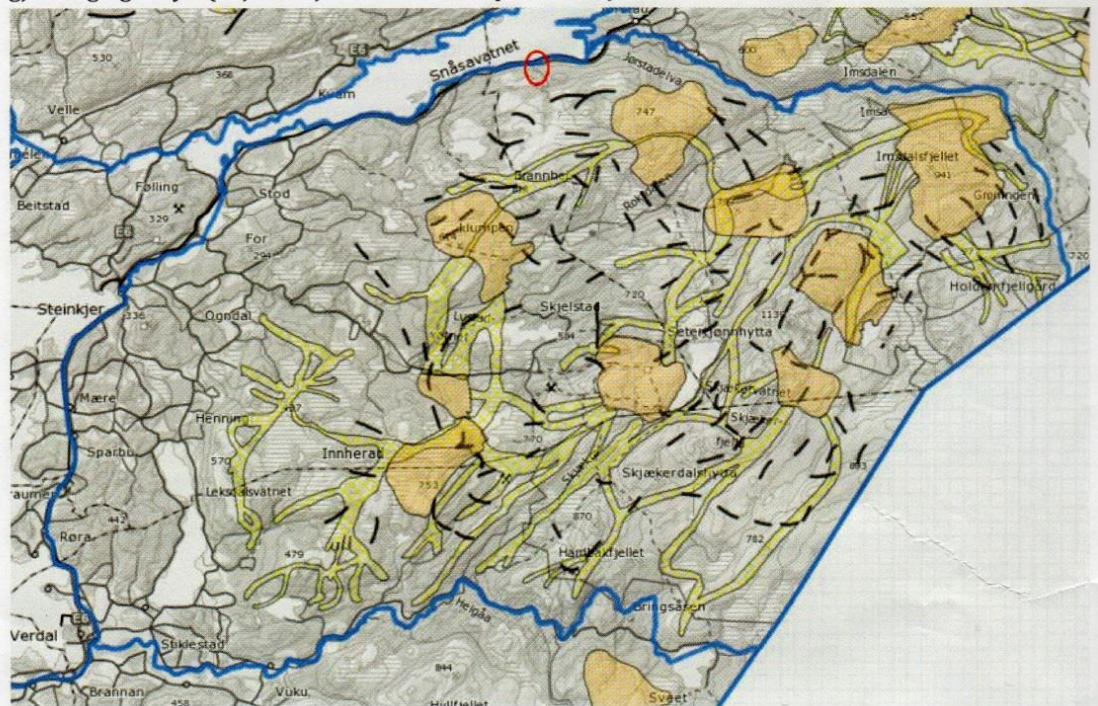
1. REINDRIFTA

Fig 3.5 KART over Skjækerfjell reinbeitedistrikt i Prosjektsøknaden- illustrerer flere ting:

3.11 Reindrift

Området inngår i Nord-Trøndelag reinbeiteområdet, og Skæhkere sijte (Skjækerfjell reinbeitedistrikt). Reinbeitedistriktets grenser mot Låarte reinbeitedistrikt går ved Jørstadelva øst for Strindmoen. På motsatt side av Snåsavatnet ligger Tjæhkerer Sijte reinbeitedistrikt. Skjækerfjell reinbeitedistrikt strekker seg over ca. 2350 km² fra Snåsavatnet til svenskegrensen og inkluderer store deler av Steinkjer kommune, samt omtrent halve Verdal kommune (se figur 3.5).

Reinbeitedistriktet har et øvre reintall på ca. 2000 (2015), fordelt på 5 sidaandeler. Shækere sijte er ett helårsdistrikt. Det vil si at det er rein over hele distriktet gjennom hele året. Områdene kan benyttes om hverandre uavhengig av beiteforhold. Reinen er her under stadig gjetning og tilsyn (Skjækerfjell rbd.distriktsplan 2015).

Figur 3.5: Reinbeitedistriktet sine grenser (blå linje). Gule polygoner viser trekkleier, svarte streker viser flyttleier og oransje polygoner viser oppsamlingsområder innenfor reinbeitedistriktet. Rød ellipse viser ca. hvor prosjektområdet for Strindelva kraftverk ligger. Kilde: NIBIO innsynsløsning Kilden.

Flokken på inntil 2000 dyr i hovedleia – der svart markering er. Små flokker og enkelt dyr kommer ned til Snåsavatnet.

Kartet illustrerer et stort reindriftsdistrikt– 2350 km²- (inkl 75 % verna område) og reinens trekklei der det sies at reinen er under stadig gjeting og tilsyn

Planlagte anleggsområde 1-2 km² helt i ytterste kant av beiteområdet.

Hvor stor beitebetydning har dette arealet ?— jfr pkt beite.

DISTRIKTSPLAN MAI 2015 for SKÆHKERE SIJTE /Skjækerfjell reinbeitedistrikt,- lagt ut på

Fylkesmannen.no I planen merker vi oss bla:

- 1. Skhæhkere Sijte er ett bra distrikt å drive reindrift i.
- 2.1 Reinen styres eller trekker mellom sesongbeitene
- 2.1.4 - Kalvingsområdet fra Tjønndalen mot Skjækra og Ståggåelva
- 2.3.1 - Kalvemerking i området Dærisvaerie = Tverrfjella.
- 3. - Skille og Slakteplasser i Grønningen og Roktdalen.

Også pkt 3.11 av 2015 slår fast at: «*at reinen er under stadig gjeting og tilsyn*»

Kommentar: Siden reinen iflg planen delevis styres skulle det være mulig å omgå området i utbyggingsfasen **Tiltakshaver har også tibudt avboting på dette** – økonomisk støtte til ekstra gjeting. Samt stans i arbeid i perioder om nødvendig.

Reindriftsnæringen skriver om samlings -og kalvingsområde, samt slakte og merkingsplasser langt fra utbyggingsområdet; Roktdalen/Skjækra/Grønningen, som i luftline ligger henholdvis 14 / 24 /34 km unna anlegget. Vandringsruta går iflg kartet,- og vår erfaring, - i hovedsak oppe sør for Bjørtjønna videre mot Ogndal – Verdal - dette stemmer bra med reindriffts sitt utsagn i mail 22.9.2017 fra reineier til tiltakshaver der de sier at kalvingsområdet er sørøst for Brandheiklumpen.

Dette stemmer med våre observasjoner **-vi har aldri sett rein med kalv her eller rundt Bjørtjønna.**

Enkelte små flokker kommer ned til Snåsavatnet – til gårdene og innjorda, samt veg og jernbane der dyr kjøres ihel. Det blir oss- av næringen,- fortalt at dette er bukker og andre dyr som støtes fra flokken i perioder. Her er matfatet lett tilgjengelig og godt – det ser ut som de trives med gml gras oa om vinteren , samt nytt gras og spira kornåker om våren.

Kan det tyde på at maten oppi liene ikke er attraktiv for disse dyra.??

Veg og rørgatetrassè som kan lede reinen til trafikkert område- vi stiller spørsmål;

Vil det være naturlig at den store flokken vil følge etter disse nevnte få dyra,- bukker og utstøtte -som trekker mot Snåsavatnet?

Og styres ikke hovedflokken til en viss grad av gjeterne- slik sagt i planen deres.

Og vil ikke en bred sti/anleggsvei gjøre det kortere og lettere for gjeterne å komme raskt til flokken oppi hovedtrekket.?? Reinen vil også kunne passere evt styres på en sikker måte over dammen i stedet for

Videre:

Våre erfaringer er at reinen kommer ned allestedsfra fra skogen. Vi ser sjelden spor etter dyr i veien, som går et stykke oppover,- og heller ikke i stien resten av veien til Bjørtjønna.

Tilsvarende om vi går i andre områder i reinbeitedistriktet, der det er veier innover, kan en bare se sporadiske spor i vegtrassène .

Beite: Området langt utover anleggsområdet består i hovedsak av lyng;- rosslyng dominerer – litt blåbær- og tyttebæarlyng, samt blaute myrdrag. **Reinsmose /lav** er nærmest ikke å oppdrive her. Når området karakteriseres av reindriffts som et godt beiteområde hvorfor søker da enkelte små flokker til dyrka land og graver ettermat i frossen åker og eng eller nytt gras og kornspirer Det er fristende å stille spørsmålet. **Hva er et godt reinbeite ??**

Støy: -erfaringsvis reagerer ikke dyra på støy og det er vanskelig å jage de bort – dyra løfter på hodet ser litt på oss og i bestefall tar ei runde oppi skogen for så å vende tilbake; påkjørsler og

skade på gjerder og nysådde åkre er resultatet i henholdvis vinter og vårsesong.

Støy og menneskelig aktivitet i anleggsperioden kan nok gjøre at de går en omvei. Det er tatt høyde for avbøtende tiltak – som stans i arbeidet, evt. støtte til ekstra gjeting i aktuelle perioder.??.

Det er veldig vanskelig å forstå at utbygging vil være til så stort hinder og ulempe for reindriftsnæringa at Fm går imot utbygging.

Reindriftsnæringa som har bruksrett – beiterett for sin buskap på privat eiendom har tidligere gått imot grunneiers planer /ønske om å:

- Bygge hytte på eget område til eget bruk og selvsagt da også til næringsvirksomhet/turisme. Grunneier har drevet med turisme siden 1960. (vi har et krypinn i Bjørtjønna på 8m2 bygd som kvilebu for skogsarbeidere i 1950-årene)
- Bygge veg til Bjørtjønna.
- Utnytte naturressurser – i dette tilfelle kraftproduksjon som ville gitt betydelig inntekt til gården.

At reindriftsnæringa fikk beiterett til sine dyr her i ca 1894 er så sin sak.

Jeg tror neppe det var lovgivers mening at reindrifta skulle kunne kvittere med å nekte privat grunneier egen næringsutvikling og tilrettelegging for god/ hensiktsmessig utnyttelse av egne naturlige ressurser og til fordel for samfunnet.

Som grunneier føler vi sterkt at reindrifta sine holdninger truer både eiendomsretten og framtidsutvikling av gården

Det mest relevante spørsmålet for oss er:

Hva mister egentlig reindrifta ved denne kraftutbygginga sammenlignet med konsekvensene for grunneier om elva ikke blir utbygd.

NB! Spesielt i tilfelle som her der anleggsområde er så knøttliten del av beitearealet og liketil i ytterste utkant – utenom hovedtrekruta og hovedbeite. Det dreier seg om 1-2km² som ligger utenom hovedbeite. Et lite område som også vil heles over tid.

Prosjektet inneholder også tilbud om avhjelpende tiltak for å unngå uro i flokken i aktuelle perioder.

2. Naturmangfold:

Fylkesmannen bekrefter at det **ikke er miljømessige forhold** som er til hinder for utbygging av Strindelva.

NVE følger opp med:

Det er **ikke registrert spesielle arter** som blir berørt spesielt negativt i influensområdet.

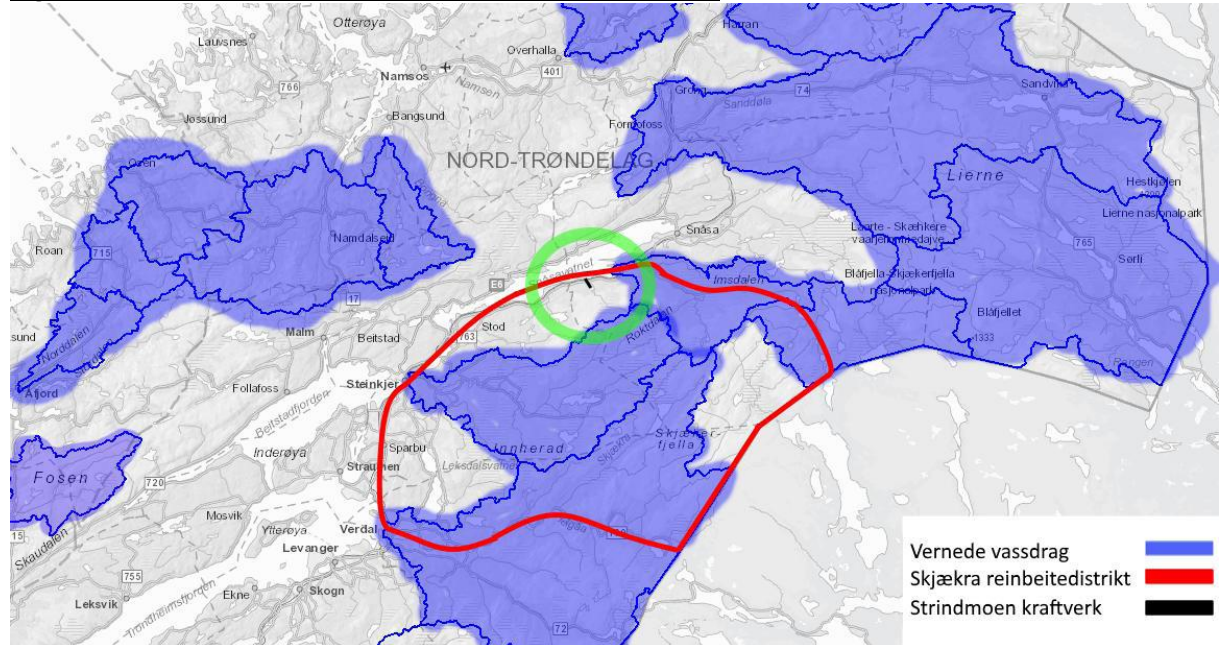
Samlet er NVE av den oppfatning at virkningene for naturmiljøet og biologisk mangfold er akseptabelt, da vi ikke er kjent med viktige verdier som vil bli særskilt berørt. Dette gjelder både for selve kraftverket og reguleringen. Temaet er derfor ikke drøftet nærmere annet enn at det er gitt en omtale av forholdet til naturmangfoldloven.»

Naturmangfold – det er **ikke registrert** noen prioriterte eller **truede naturtyper** i område.

NVE- den samlede belastning er ikke så stor at den er avgjørende for konsesjonsspørsmålet/naturmangfoldsloven §§ 9 og 10

3.Påvirkning på landskap og urørt natur:

Figuren viser de verna områder i dette reinbeitedistriktet -75 % av totalt 2350km².

gsareal

* Strindelva lille markering inni grønn ring er ikke vernet – heller ikke omliggende område.

Den er av Fm og NVE beskrevet som noe spesiell utfra fossestryk og lengde.

MEN:

A. Elva og fossefall – ikke verne status.

- Elva/elveløpet som regional attraksjon er det ingen som har hørt om i kommunen og det er mest sannsynlig årsak til at:

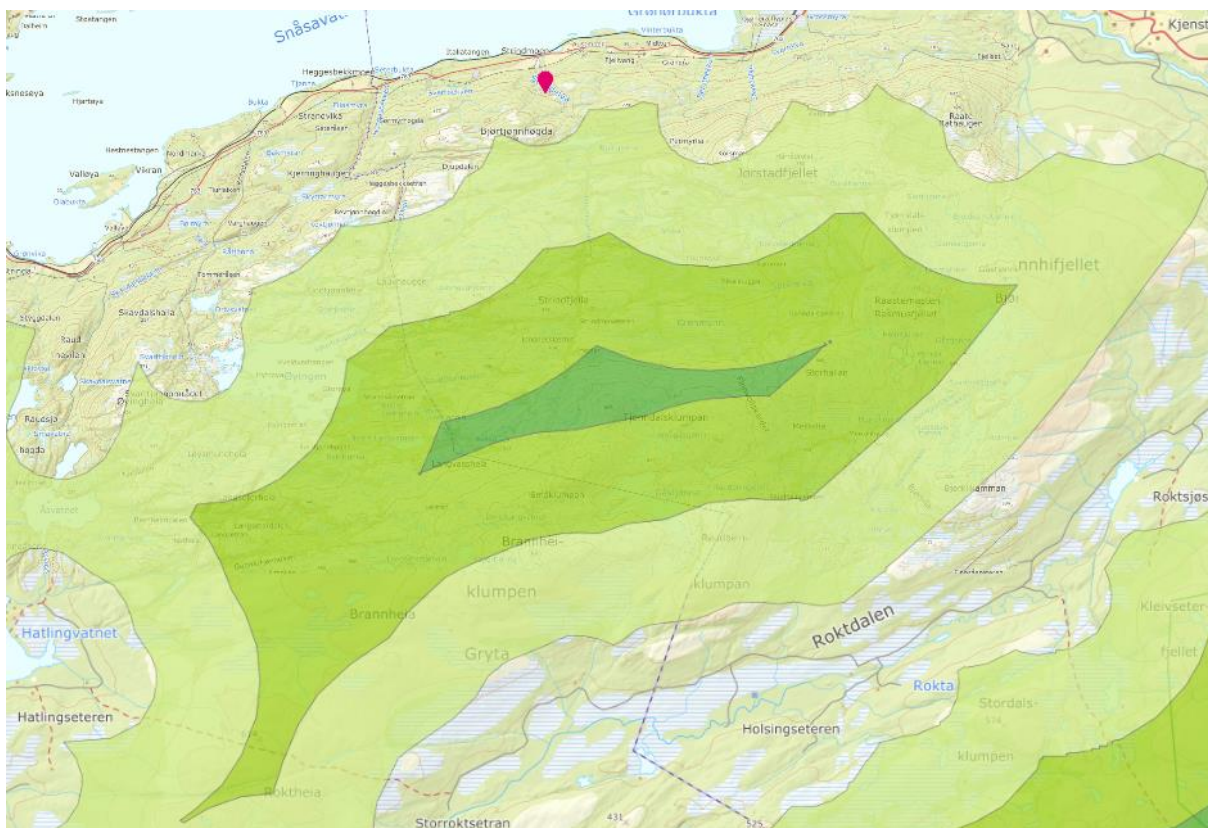
*Snåsa kommune har i kommuneplanens arealdel lagt ut vassdraget til LNFK, LNF område med mulighet for **ervervsbebyggelse(mikroog minikraftverk)**. Se Sk høring s 1*

- området ikke er markedsført verken av: visit snåsa –turtips Snåsa – visit Steinkjer - Snåsa fjellstyre.

Arealplan om friluft –sier riktignok at hele området sør for FV 763 er tur og rekreasjonsområde – det betyr ikke at det i praksis er populært og mye brukt.

- **Ingen turisme** er knyttet opp mot elva. Grunneiere har drevet turisme siden 1960 og gjort iherdige forsøk på å markedsføre elva og området til Bjørtjønnan– noe som har kostet arbeid, penger og off tilskudd uten effekt.
- Faste jegere og fiskere som skal i området innom Bjørtjønnan går alltid inn fra andre kanter – selv de som overnatter på camping.
- Elva er heller **inga fiskeelv**.
- Altså **uinteressant** som turområde/ friluftsliv.
- Elva vil få en minstevannføring med overflodsvann i perioder.

B.Urørt naturområde : Strindmoen ligger utenfor grensen sone 2 –for begrepet urørt naturområde. lysegrønt felt.

- **Oppdemming av Bjørtjønn – ikke tillagt vekt av NVE.** Likevel en liten beskrivelse. Oppdemming ca 1 m over nåværende vannstands nivået er **lavere enn tidligere oppdemming** – som var opptil 1,5m - jfr 1950 årene. Informasjonstavle ved Bjørtjønn dammen bekrefter dette med foto - da flere tusen km³ tømmer lå på isen. Historisk har det vært slik flere ganger. **Endring av vannstands nivået er ikke noe nytt** - det tilbakeføres til nivået som var i perioder med skogsdrift rundt Bjørtjønn . Det har også vært store sprengninger flere steder i elva for å gjøre fløterforholdene bedre. Isforholda har variert med dette – likeså klima og ikke noe nytt for reindrifta.
- **Vei etter utbygging:** - Grunneierne Statskog og Strindmoen, samt Snåsa kommune har tilkjennegitt **ønske om veg** til Bjørtjønn . Vegen er ikke tenkt brøytet. Grunneier ser ikke reindrifta sin problemstilling – se kommentar reindrift. Det må her presiseres at en dialog mellom grunneier og reindrifta nok vil være positiv. Grunneier ønsker bom med nøkkel og ikke brøyting.

4. Kulturminner /miljø - ingen kulturminner er registrert i området.

Vurdering

Konsekvenser /ulempet -

- Grunneier kan ikke se at konsekvensene/ulempene for **reindrifta** - ved bygging- er av vesentlig betydning over tid. Overflaten vil etter hvert heles. Drifta kan utøves over hele området og fortsatt sikre deres økonomiske utbytte.

Området vil være like tilgjengelig som før og inngå i reindriftens bruksareal.

En må også stille spørsmål ved sitat.: « Fm benytter **næringsa si holdning som argument mot utbygging** Fm er således enig med Reindriftnæringsa:» Er- «**en holdning til**» et godt argument i en avgjørelse der konsekvensene kan bli betydelig for noen.

- Grunneier påstår at konsekvensene ved konsesjonsavslag, - er av vesentlig betydning både på kort og lang sikt for han og hans etterkommere. Det gjelder både for økonomi og bolyst i et ellers grisgrønt strøk/utkant.
- Grunneier kan ikke se at utbyggingen vil være til skade for **allmennheten** verken på kort eller lang sikt – jfr pkt2,3,4.
Den vil derimot gi et bidrag til den vanlige borger strøm forbruk. Anleggets strømproduksjon vil tilsvare strøm til 670 husstander og dermed utgjøre et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi.

Samfunnsmessige fordeler NVE skriver-sitat:

« småkraft utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Slike inntekter kan gi inntekter til søker og grunneier og generere skatteinntekter og dessuten styrke næringsgrunnlaget i området og bidra til å opprettholde lokal bosetting.»

*Men: som begrunnelse for avslaget hevder de at **utbyggingkostnadene blir for høye kr6/kWh.***

Grunneier vil bemerke at dette må være en vurdering utbygger må ta.

Grunneier har bygd mikro- kraftverk i nederste del av elva som har gitt gården strøm siden 1997 med overskuddsleveranse til NTE.

Nytt prosjektet må vel kunne sees på som videre utvikling av dette.

Påminnelse: NVE- analyse 2018 – energi:

Totalt sett antar NVE at kraftforbruket i industrien øker med omtrent 12 TWh fra 2018 til 2030.

ELEKTRIFISERING AV TRANSPORT GIR 5 TWH FORBRUKSVEKST I NORGE

Norge har i flere år hatt en markant økning i bruk av elektriske kjøretøy, og NVE forventer at denne trenden vil fortsette. I kommende år antas det at også ferjer, busser og tungtransport vil bli elektrifisert i større grad.

Grunneier tillater seg til slutt å påpeke den påtagelige forskjellen i vurderingen av to sammenlignbare konsesjonsøknader i samme reinbeiteområde – Bøla kraftverk (gitt konsesjon)og Strindelv kraft– med en mellomliggende avstand på 7km.

Underskrivne ser fram til en ny vurdering med positivt utfall.

Strindmoen, 14. 01.2018

Mvh Bjørn Styrkår Østvik og Åshild Monika Ovesen

